

Opgørelse over skolernes planlagte undervisningstimer for skoleårene 2005/06-2007/08

Det gennemsnitlige antal planlagte undervisningstimer for 1.-9. klasse er samlet set steget. Det viser den seneste opgørelse over perioden 2005-2007¹, som UNI•C Statistik og Analyse har udarbejdet. Mens eleverne i 1.-9. klasse i perioden 2003-2005 gennemsnitlig modtager 7.542 undervisningstimer, modtager² de i 2005-2007 7.603 timer. Dvs. der er planlagt med, at eleverne får 61 flere undervisningstimer i den seneste periode.

Dermed modtager eleverne ifølge de planlagte timetal 11,6 pct. flere undervisningstimer i perioden 2005-2007 end de 6.810 undervisningstimer, de som minimum skal have fra 1.-9. klasse. Det tilsvarende tal for perioden 2003-2005 er 10,7 pct.

Selvom eleverne i gennemsnit modtager flere timer i den seneste periode, er andelen af elever, der ikke modtager minimumstimetallet i et eller flere fag eller fagblokke, steget. Mens ca. 14 pct. af eleverne ikke modtog minimumstimetallet i et eller flere fag eller fagblokke i 2003-2005, er dette tal i den senest opgjorte periode steget til ca. 22 pct.

Så selvom eleverne modtager mange undervisningstimer, er timerne ikke nødvendigvis fordelt således, at eleverne får minimumstimetallet i eksempelvis den humanistiske fagblok 1.-3. klasse eller i praktisk-musiske fag 4.-6. klasse.

Jo større skolen er, des større er chancen for, at eleverne modtager minimumstimetallene. Mens 33 pct. af skolerne med under 200 elever i 1.-9. klasse ikke har givet eleverne minimumstimetallet i et fag eller en fagblok i 1.-3.klasse, gælder dette for 23 pct. af skolerne med over 600 elever.

Hvordan opgøres minimumstimetallene?

Dette notat indeholder en gennemgang af de nyeste tal for skolernes planlagte undervisningstimer fra UNI•C Statistik & Analyse. De seneste opgjorte tal dækker den treårige periode 2005-2007, og udviklingen i undervisningstimetallet siden 2003 bliver analyseret. 2006 var det første år UNI•C kunne beregne minimumstimetallene, da disse skal beregnes over en treårig periode, og bekendtgørelsen om timetal først trådte i kraft i 2003. Det var således nødvendigt at have tre års indbe-

¹ Perioden 2005-2007 dækker over skoleårene 2005/06, 2006/07 og 2007/08, perioden 2004-2006 dækker over skoleårene 2004/05, 2005/06 og 2006/07, og perioden 2003-2005 dækker over skoleårene 2003/04, 2004/05 og 2005/06.

² "Modtager" i notatet refererer til de indberettede tal for planlagte undervisningstimer. Tallene viser således ikke, hvor mange timers undervisning eleverne faktisk modtager.

retninger (skoleåret 2003/04, 2004/05 og 2005/06), før opgørelsen kunne udarbejdes.

Med de nyeste tal for 2007 har vi nu mulighed for at sammenligne de planlagte undervisningstimer over tre perioder, således at elevernes timetal i perioden 2003-2005 kan sammenlignes med timetallene i perioden 2004-2006 og 2005-07. Opgørelsen for de seneste to treårs perioder har været længe undervejs, da det har været nødvendigt at bede kommunerne om at gennemgå skolernes indberetninger for de seneste to år for eventuelle fejl og mangler. Denne proces er nu bragt til ende, og de foreliggende tal har således været til kontrol hos kommunerne, inden de endelige beregninger er blevet foretaget.

I 2006 var indberetningerne for den første periode (skoleåret 2003/04, 2004/05 og 2005/06) til kontrol hos både skolerne og kommunerne, som skulle rette og efterfølgende godkende deres indberetninger. Dermed har vi i dag fem års indberetninger af undervisningstimer, som er blevet kontrolleret og fejlrettet af skoler og kommuner.

I perioden 2003-2005 tages udgangspunkt i de elever, som i 2003 gik i 1., 4., og 7. klasse. Eleverne følges derefter i en treårig periode, således at de samme elever i 2004 gik i henholdsvis 2., 5. og 7. klasse, mens de i 2005 gik i 3., 6. og 9. klasse. Dermed bliver det muligt at se, hvor mange undervisningstimer den enkelte elev har fået i en treårig periode fra 1.-3. klasse, 4.-6. klasse eller 7.-9. klasse. Tilsvarende opgørelse gælder for perioden 2004-2006 og 2005-2007. For uddybning se metodeafsnittet sidst i notatet.

Hvor mange undervisningstimer får eleverne?

Ser man på, hvor mange undervisningstimer skolerne har planlagt med inden for de enkelte fag og fagblokke, viser det sig, at der ofte er planlagt med flere timer end minimumstimetallene. I figur 1 sammensættes det gennemsnitlige antal timer, en elev vil modtage i 1.-9. klasse inden for det enkelte fag eller fagblok, og disse fordelinger sammenlignes med minimumstimetallene³.

Samlet har eleverne ifølge de indberettede planlægningstal i gennemsnit fået 7.603 undervisningstimer i 2005-2007, mens dette tal i 2003-2005 var 7.542 undervisningstimer. Selvom de planlagte undervisningstimer viser, at flere elever ikke har modtaget minimumstimetallene i et eller flere fag eller fagblokke i den seneste periode, er der i gennemsnit planlagt med 61 flere undervisningstimer.

Ifølge bekendtgørelsen om minimumstimetallene skal eleverne modtage mindst 6.810 undervisningstimer fra 1. til 9. klasse, og der er dermed planlagt med 775 timer mere end minimumstimetallet. Dermed er der også en stor andel elever, der modtager langt over minimumstimetallene inden for nogle fag eller fagblokke. Ele-

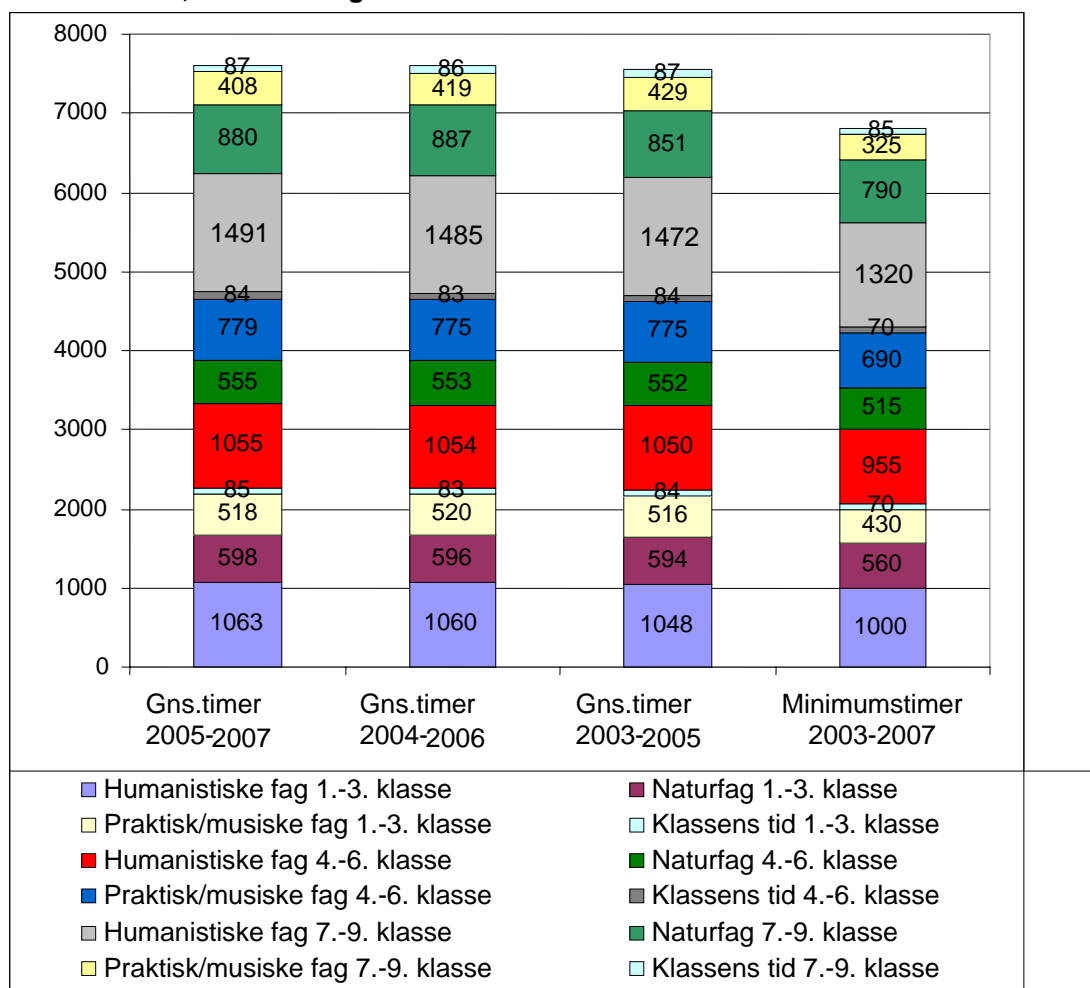
---

³ Beregningerne er lavet på baggrund af en treårig periode. Det gennemsnitlige antal undervisningstimer fra 1.-9. klasse er sammensat af undervisningstimerne fra 1.-3.klasse, 4.-6. klasse og 7.-9. klasse.

verne kan således sagtens have fået langt flere timer under ét, uden at de af den grund lever op til alle minimumstimetallene i de enkelte fagblokke. Eksempelvis er det muligt for den enkelte elev at få langt over minimumstimetallet i de praktisk/musiske fag, men under minimumstimetallet i de humanistiske fag.

I figur 6 ses det således, at i samtlige fag og fagblokke modtager eleverne i gennemsnit over minimumstimetallene, og de modtager især langt over minimumstimetallene i f.eks. de praktisk/musiske fag i 1.-3. klasse og i 7.-9. klasse. Ifølge bekendtgørelsen er det dog ikke nok, at eleverne samlet får et højt antal timer, hvis de ikke er korrekt fordelt på de relevante fagblokke eller fag, hvor der er minimumstimetal.

Figur 1. Det gennemsnitlige antal undervisningstimer pr. elever i 1.-9. klasse i perioden 2003-2005, 2004-2006 og 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

Stigning i andelen af elever, der ikke modtager minimumstimetallene

I tabel 1 ses andelen af elever, der ifølge de planlagte timetal *ikke* modtager minimumstimetallene i et eller flere fag eller fagblokke. Denne andel er steget fra 2003-2005 til 2005-2007. Mens ca. 14 pct. af de elever, der bliver opgjort, ikke modtog minimumstimetallet i et eller flere fag eller fagblokke i 2003-2005, er dette tal i 2005-2007 steget til ca. 22 pct.

I alle tre perioder er det især de yngste elever, der ikke modtager minimumstimetallet, selvom tallet for de to seneste opgjorte periode, 2004-2006 og 2005-07, også er relative høje for de øvrige klassetrin. Man bør dog være opmærksom på, at det kan variere meget, hvor mange timer eleverne mangler at få. Nogle elever mangler således kun ganske få timer i eksempelvis klassens tid over en treårig periode.

Tabel 1. Andel elever (i pct.) der ikke har modtaget minimumstimetallene i ét eller flere fag eller fagblokke

År	1.-9. klasse	1.-3. klasse	4.-6. klasse	7.-9. klasse
2003-2005	14	21	10	11
2004-2006	22	28	18	19
2005-2007	22	26	19	21

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

Andel elever der ikke modtager minimumstimetallene fordelt på fag og fagblokke

Figurerne 2 til 6 viser andelen af elever, der ifølge de planlagte timetal, modtager under minimumstimetallene i den enkelte fagblok eller fag i perioden 2003-2005, 2004-2006 og 2005-2007.

Ved at sammenligne de to perioder ses det, ifølge de planlagte timetal, at en mindre andel af eleverne i 2005-2007 fik minimumstimetallene end i 2003-2005 i en række fag og fagblokke. I nogle fagblokke og fag er andelen dog større.

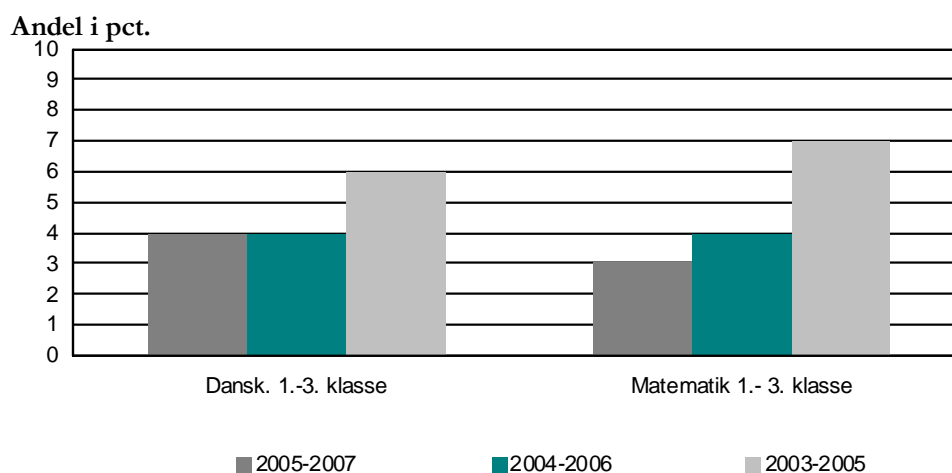
Af figur 3 ses det, at det er planlagt, at relativt mange flere elever ikke modtager minimumstimetallet i klassens tid i de to perioder 2004-2006 og 2005-2007 end i perioden 2003-2005. Til gengæld er der færre elever, som ikke modtager minimumstimetallet i dansk og matematik i de seneste perioder.

Man kan samtidig se, at der har været en stigning i andelen af elever, der ikke har modtaget minimumstimetallene i de humanistiske fag fra perioden 2003-2005 til perioden 2004-2006. Således modtog 13 pct. af eleverne i 1-3. klasse ikke minimumstimetallet i denne fagblok i 2004-2006, mens det gjaldt for godt 10 pct. af eleverne i 2003-2005. I den seneste periode 2005-2007 er andelen faldet til 11 pct.

En af forklaringerne på, at så mange elever ikke har modtaget minimumtimetallet i den humanistiske fagblok, er, at eleverne har modtaget færre undervisningstimer i kristendomskundskab, end man anbefaler i de vejledende timetal.⁴

I naturfag har der ikke været de store udsving i de tre perioder, mens der i den praktisk/musiske fagblok ses en tendens til, at flere ikke modtager minimumstimetallene i den seneste periode 2005-2007 end især i den første periode 2003-2005. Dette gælder især for de øvre klassetrin, hvor godt dobbelt så mange elever ikke modtog minimumstimetallene i 2005-2007 som i 2003-2005.

Figur 2. Andel elever i pct., der modtager under minimumstimetallet i dansk og matematik i 2003-2005, 2004-2006 og 2005-2007

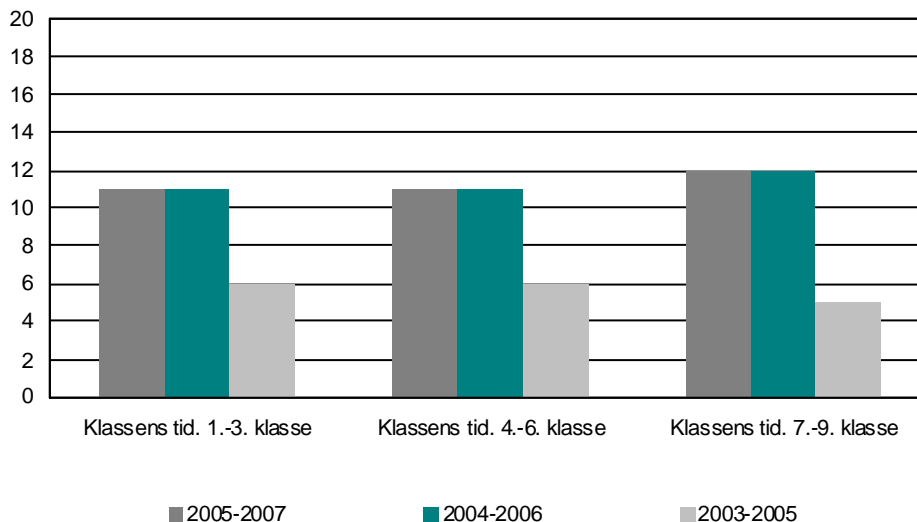

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

⁴ Ifølge de vejledende timetal bør eleverne have 60 årlige timer i kristendomskundskab i 1. klasse, 30 årlige timer i 2. klasse og 30 årlige timer i 3. klasse. På mange skoler har eleverne kun modtaget 30 årlige klokketimer på alle tre klassetrin, hvilket medvirker til, at de modtager for få timer i den humanistiske fagblok.

Figur 3. Andel elever i pct., der modtager under minimumstimetallet i klassens tid i 2003-2005, 2004-2006 og 2005-2007

Andel i pct.

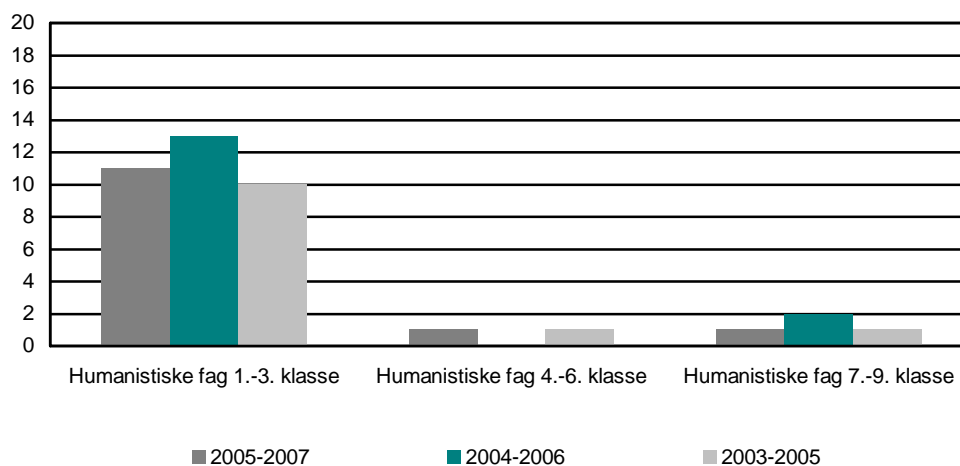

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

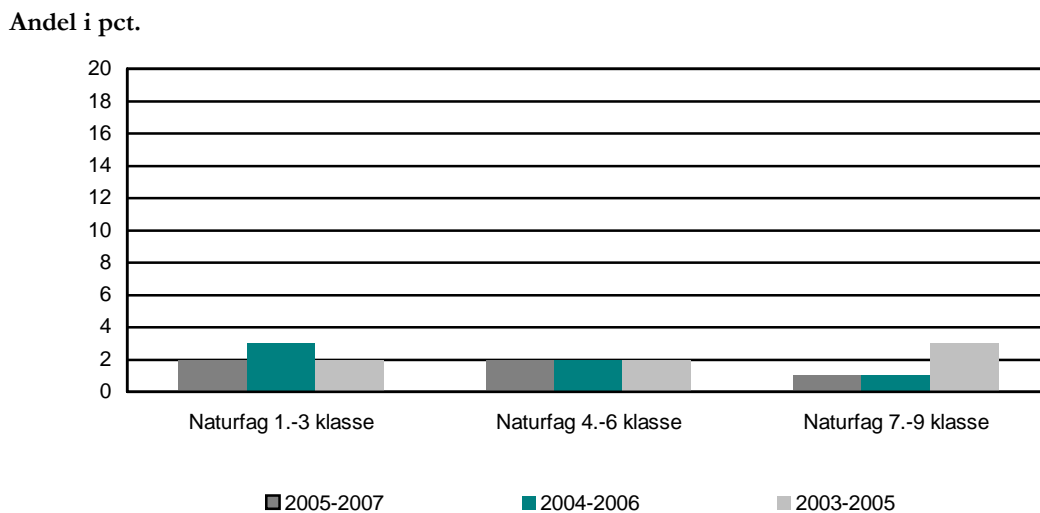
Figur 4. Andel elever i pct. der modtager under minimumstimetallet i den humanistiske fagblok 2003-2005, 2004-2006 og 2005-2007.

Andel i pct.

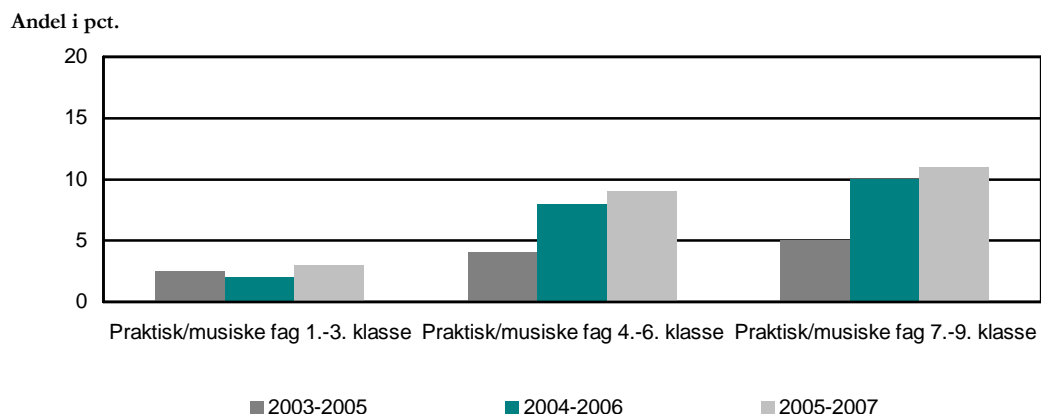
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

Figur 5. Andel elever i pct. der modtager under minimumstimetallet i naturfag 2003-2005, 2004-2006 og 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer
 Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

Figur 6. Andel elever i pct. der modtager under minimumstimetallet i praktiske/musiske fag 2003-2005, 2004-2006 og 2005-2007.

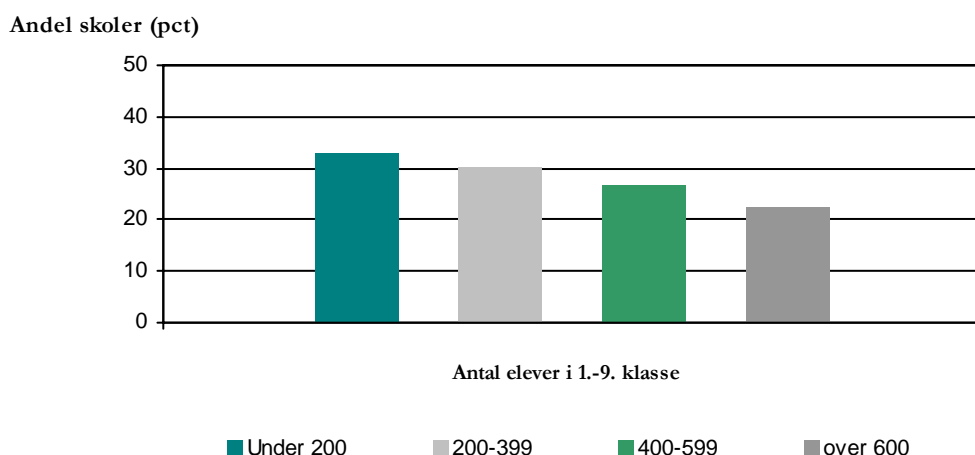

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer
 Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

Flere små skoler giver ikke eleverne minimumstimetallene

Jo større skolen er, des større er sandsynligheden for, at eleverne modtager minimumstimetallene. I figur 7 illustreres sammenhængen mellem skolestørrelse og minimumstimetallene i 1.-3. klasse. Således kan man se, at 33 pct. af skolerne med under 200 elever i 1.-9. klasse ikke gav eleverne minimumstimetallene i et eller flere fag eller fagblokke. For skoler med over 600 elever er det samme tal 23 pct.

Figur 7. Andelen af skoler hvor eleverne i 1.-3. klasse ikke modtager minimumstimetallene i 2004-2007 - fordelt på skolestørrelse

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

Metode

Planlagte årlige klokketimer

Denne opgørelse omhandler skolernes planlagte timetal pr. 5. september. Dette er ikke nødvendigvis det samme som de faktuelle undervisningstimer, som er det antal undervisningstimer elever rent faktisk har modtaget ved skoleårets afslutning. Derimod viser de planlagte timetal, de undervisningstimer skolerne planlægger at give eleverne på det tidspunkt, hvor de lægger skemaer.

Tallene er indberettet til UNI•C af skolerne selv og viser de årlige klokketimer á 60 minutter.

Hvordan beregnes timetallene over treårige perioder?

For at kunne beregne om der har været planlagt med et tilstrækkeligt antal undervisningstimer i forhold til at overholde reglerne om minimumstimetal, følges eleverne over en treårig periode. Det er derfor nødvendigt at lave beregningerne over en treårig periode, og det er *ikke* muligt ud fra et enkelt skoleår at beregne, om eleverne ifølge de planlagte timetal har fået minimumstimetallene.

Tages der udgangspunkt i den senest beregnede periode 2005-2007, dækker denne periode skoleårene 2005/06, 2006/07 og 2007/08. Beregningerne over timetallene bliver udregnet for de elever, der i 2005/06 gik i henholdsvis 1. klasse, 4.klasse og 7. klasse. Disse elever følger man i tre år, dvs. man følger dem, da de året efter i 2006/07 var rykket op i henholdsvis 2. klasse, 5. klasse og 8. klasse, og i 2007/08 var rykket op i 3. klasse, 6. klasse og 9. klasse.

Det er altså *ikke* et gennemsnit af timetallene i tre år for 1.-3. klassetrin, som beregnes. Derimod følges en årgang af elever i tre år, og summen af deres timetal beregnes.

Eksempel på udregning af timetallene for dansk 1.-3. klasse:

Det samlede antal dansktimer for 1.-3. klassetrin i perioden 2005/06, 2006/07 og 2007/08 bliver for skole x:

Antal timer for dansk 1. klassetrin i skoleåret 2005/06 (70 timer) + antal timer for dansk 2. klassetrin, i skoleåret 2006/07 (70 timer) + antal timer for dansk 3. klassetrin i skoleåret 2007/08 (85). I alt har skole x således planlagt at give $70+70+85=225$ timer i dansk.

Timetallene for de andre fagblokke, fag og klassetrin er beregnet efter samme metode.

Beregning over andelen af elever

I beregningen over, hvor stor en andel af eleverne der ikke modtager minimumstimetallene i et eller flere fag i kommunerne, tages der udgangspunkt i skolernes egne indberettede tal til UNI•C over skolens antal elever fordelt på klassetrin. For perioden 2005-2007 benyttes elevtallene for skoleåret 2005/06. Det betyder f.eks., at for at kunne beregne, hvor mange elever der ikke modtager minimumstimetallene i 1.-3. klasse, benyttes antallet af elever i 1. klasse i 2005/06, da det er de samme klasser, som følges i tre år.

Skolen *skal* have indberettet timetal på et klassetrin, før det er talt med

I beregningen af skolernes undervisningstimer er kun medtaget skoler, der har indberettet tal på alle de klassetrin, der er relevante for at kunne beregne minimumstimetallene. Dvs. hvis en skole kun har indberettet timetal på 4.- og 5. klassetrin,

men ikke for 6. klassetrin, har det ikke været muligt at opgøre, om skolen har levet op til minimumstimetallene for 4.-6. klasse.

Tilsvarende er et givent klassetrin et givent år ikke medtalt, hvis der er indberettet 0 ud for alle fag. Dette bliver tolket som, at skolen ikke har klassetrinnet det pågældende år.

Fransk/tysk

Hvis skolerne udbyder både fransk og tysk i 7.-9. klasse, er timerne i begge fag ikke talt med, da det ville betyde, at disse skoler fik talt timerne med to gange. Hvis skolerne har indberettet timer i både fransk og tysk, er dette blot et udtryk for, at eksempelvis halvdelen af eleverne har tysk og den anden halvdel fransk. Hvis skolen har indberettet to forskellige timetal på fransk og tysk, er det højest indberettede timetal benyttet. Dvs. hvis skolen har indberettet 90 timer i tysk og 120 timer i fransk, er det de 120 timer i fransk, som er benyttet i beregningen af skolens timetal i 7.-9. klasse.

Valgfag

På klassetrinnene 1.-7. klasse kan eleverne ikke have valgfag. Hvis skolerne alligevel har indberettet valgfag på 4.-6. klassetrin, er disse timer talt med i beregningen af, hvor mange timer skolerne har haft i praktiske/musiske fag 4.-6. klasse. Enkelte skoler har også indberettet timer på valgfag i 1.-3. klasse. Disse timer er ikke talt med i kategorien praktisk/musiske fag 1.-3. klasse.

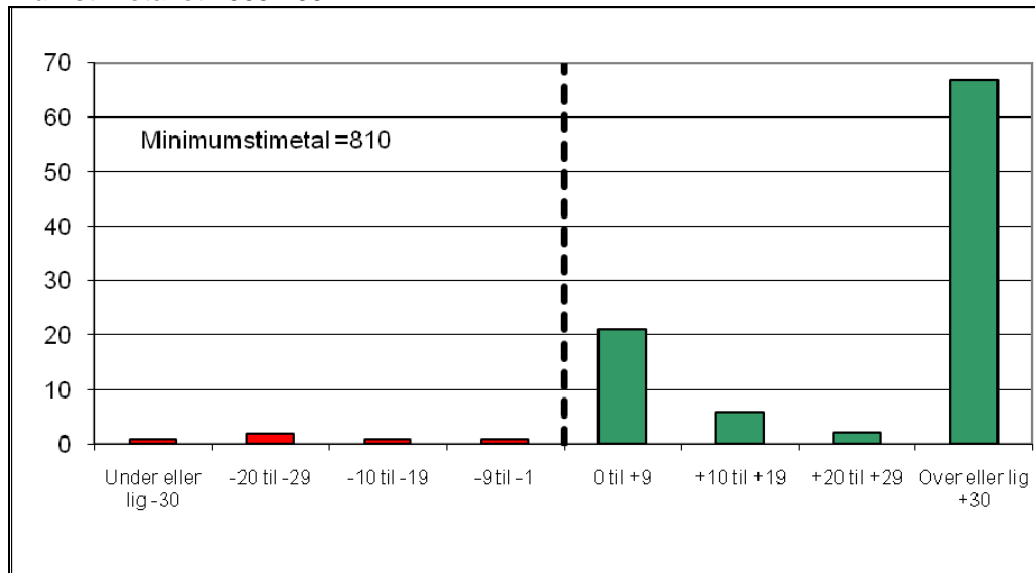
Bilag 1:

Andelen af elever, der får under og over minimumstimetallet 2005-2007

I en række figurer vises, hvor mange undervisningstimer eleverne på de forskellige klassetrin modtager i det enkelte fag eller fagblok.

Søjlerne i figurene er enten røde eller grønne. De røde søjler udgør den procentandel elever, der modtager under minimumstimetallene, mens den grønne søjle udgør den procentandel elever, der modtager flere eller lig med minimumstimetallene. I hver figur findes i den venstre del en tekst, hvor lovens minimumstimetal er angivet.

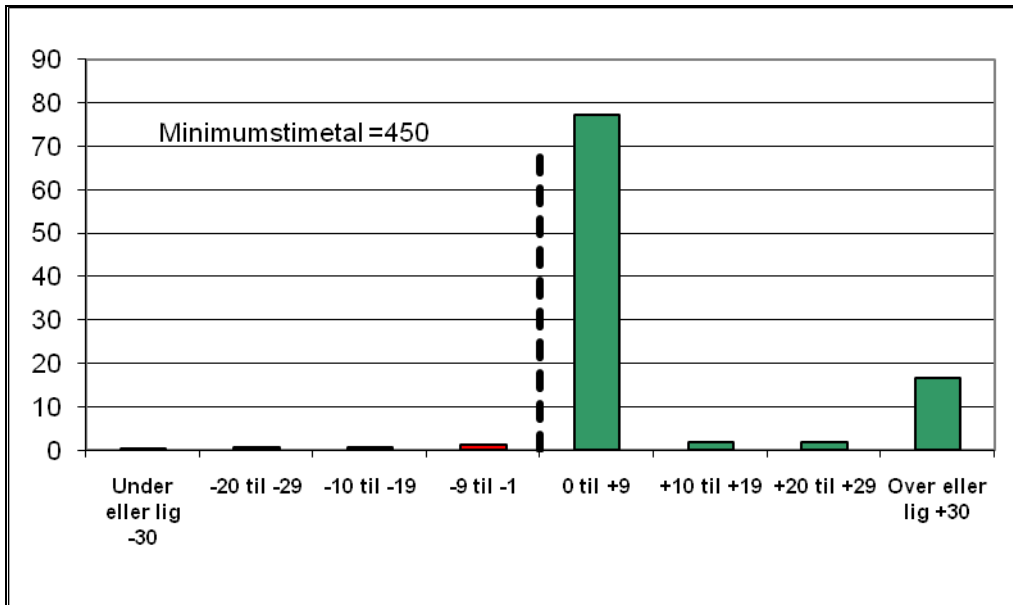
Figur 9. Undervisningstimer 1.-3. klasse, dansk. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007.

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

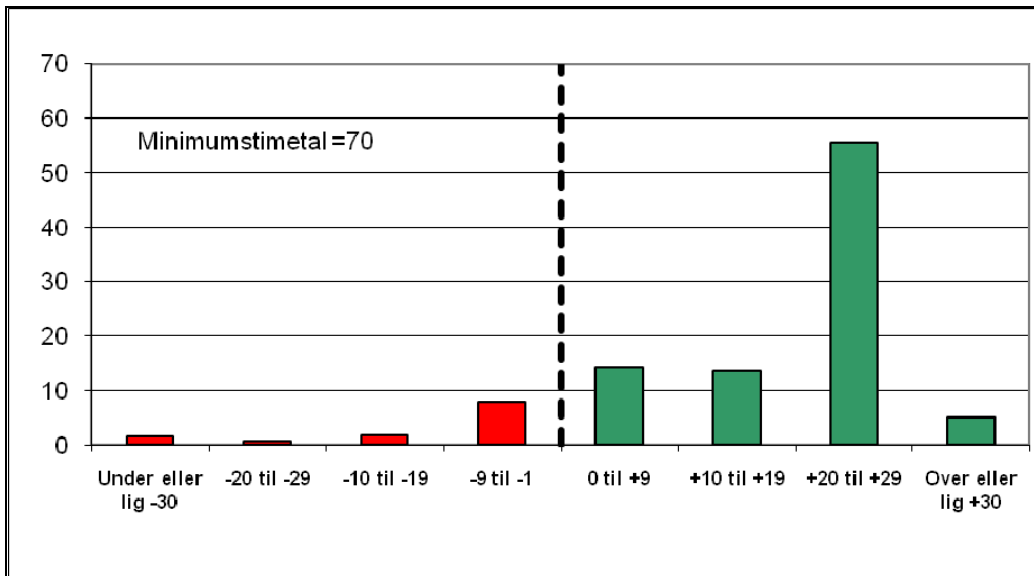
Figur 10. Undervisningstimer 1.-3. klasse, matematik. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007.

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

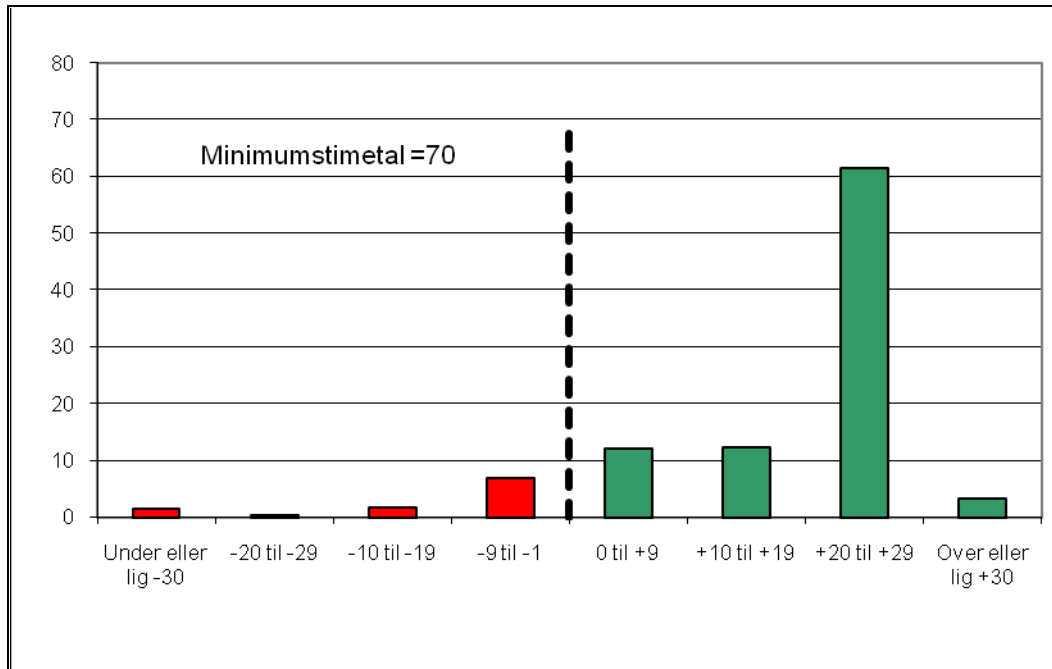
Figur 11. Undervisningstimer 1.-3. klasse, klassens tid. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007.

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

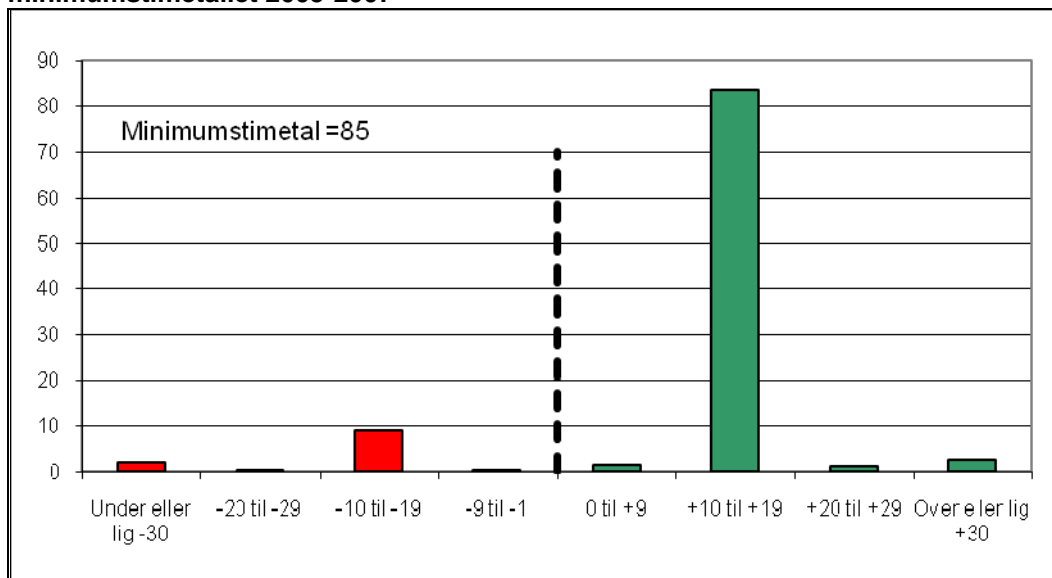
Figur 12. Undervisningstimer 4.-6. klasse, klassens tid. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

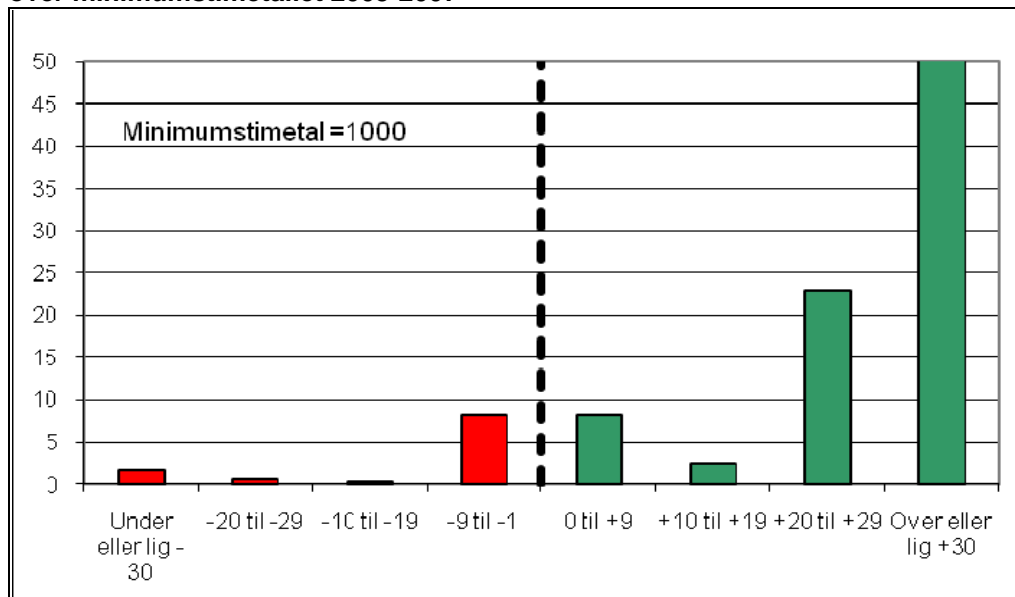
Figur 13. Undervisningstimer 7.-9. klasse, klassens tid. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

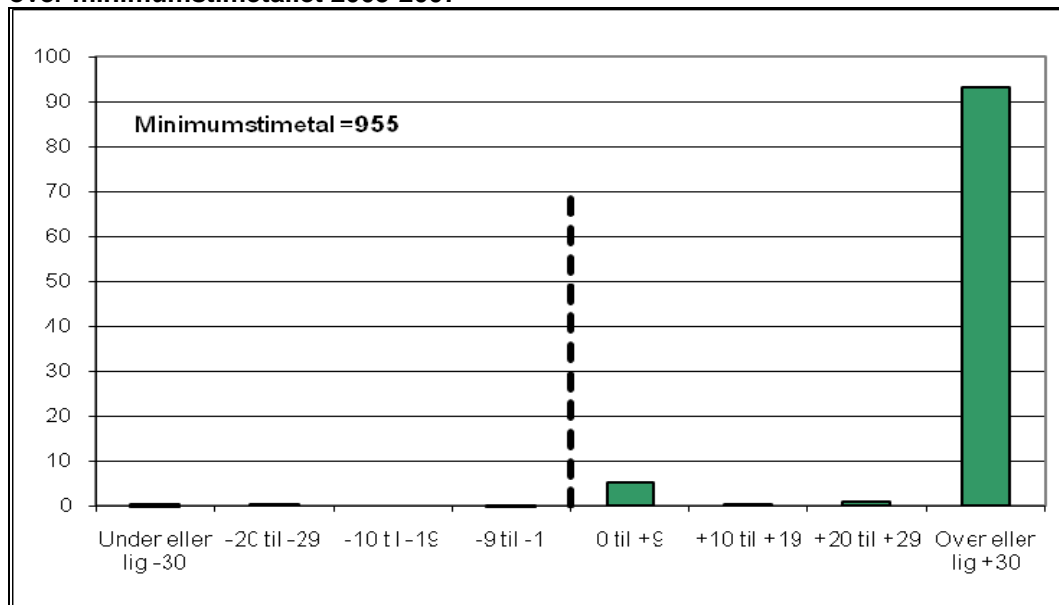
Figur 14. Undervisningstimer 1.-3. klasse, humanistisk fagblok. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

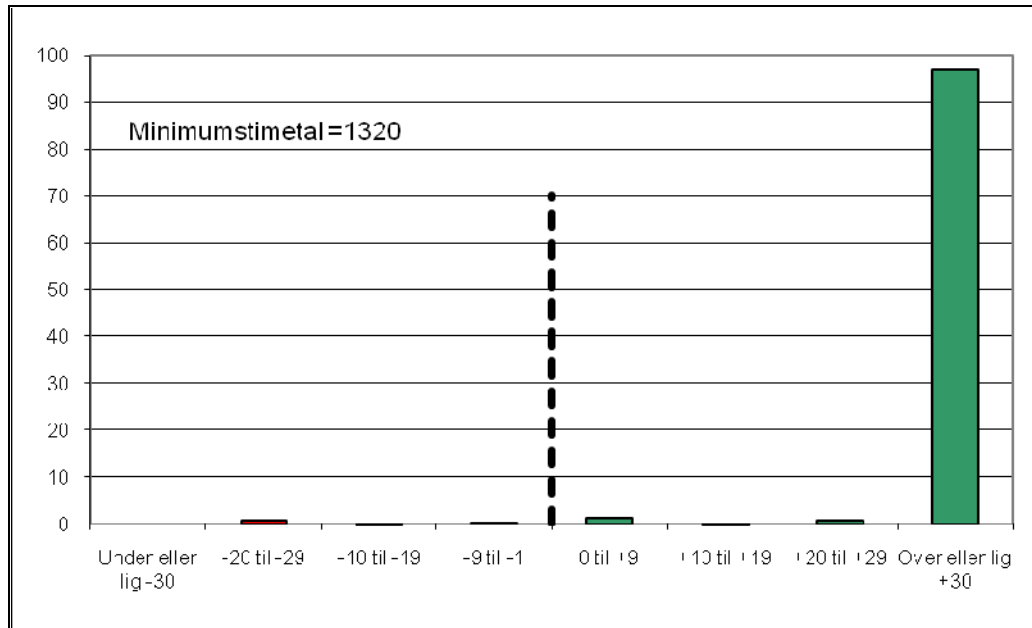
Figur 15. Undervisningstimer 4.-6. klasse, humanistisk fagblok. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

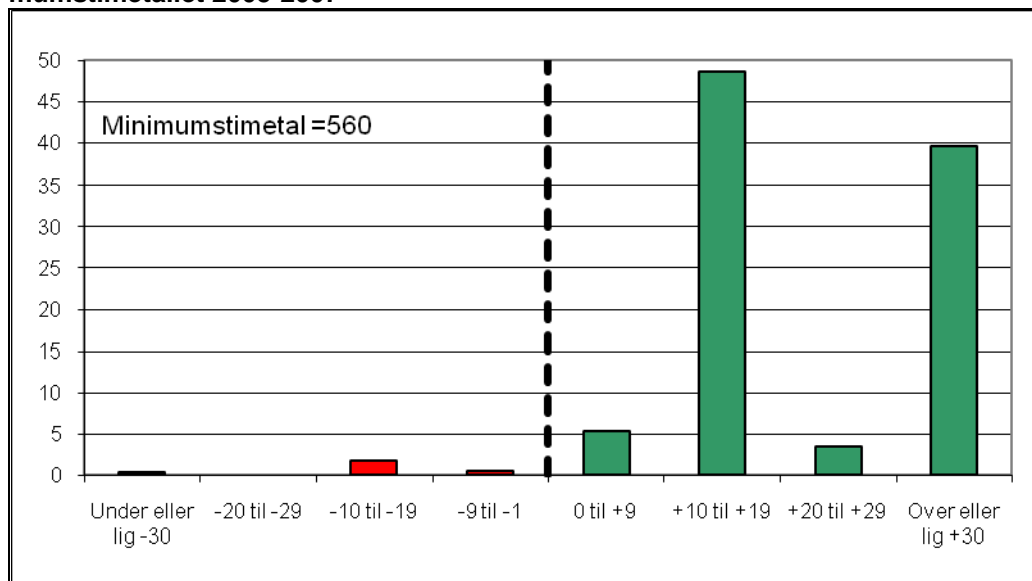
Figur 16. Undervisningstimer 7.-9. klasse, humanistisk fagblok. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

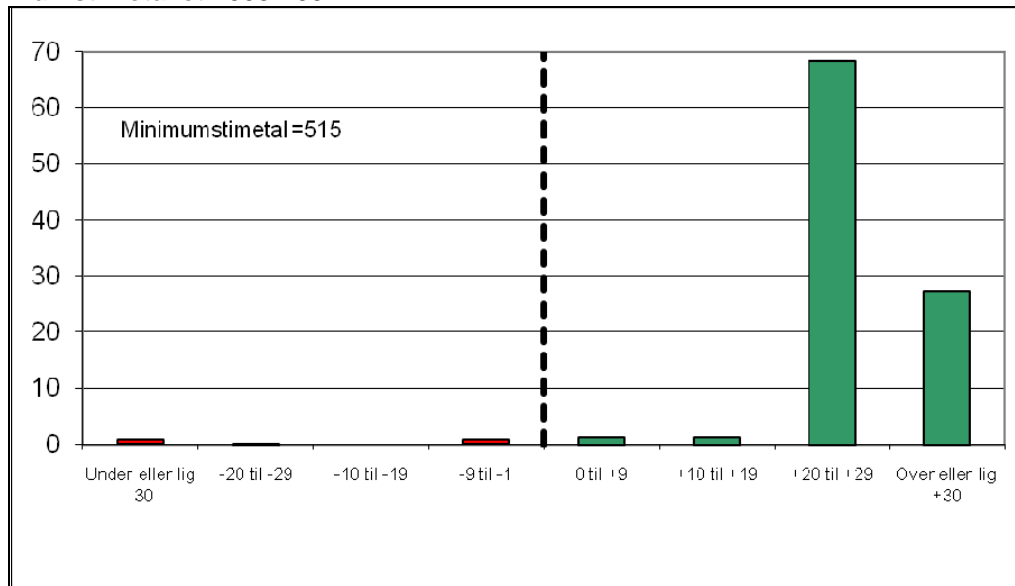
Figur 17. Undervisningstimer 1.-3. klasse, naturfag. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

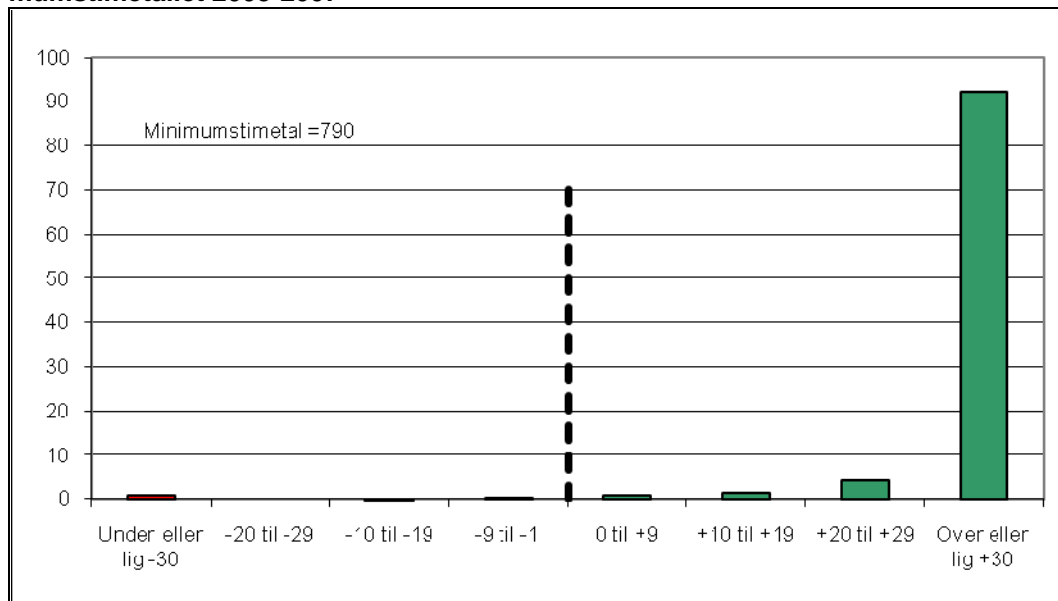
Figur 18. Undervisningstimer 4.-6. klasse, naturfag. Pct. elever under og over minimumstimetal 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

Figur 19. Undervisningstimer 7.-9. klasse, naturfag. Pct. elever under og over minimumstimetal 2005-2007

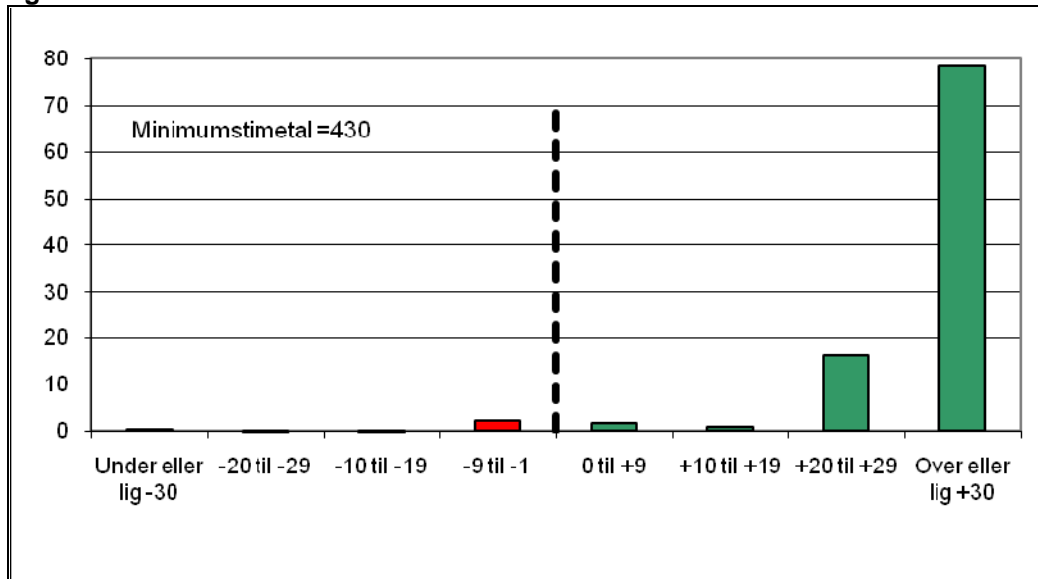

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

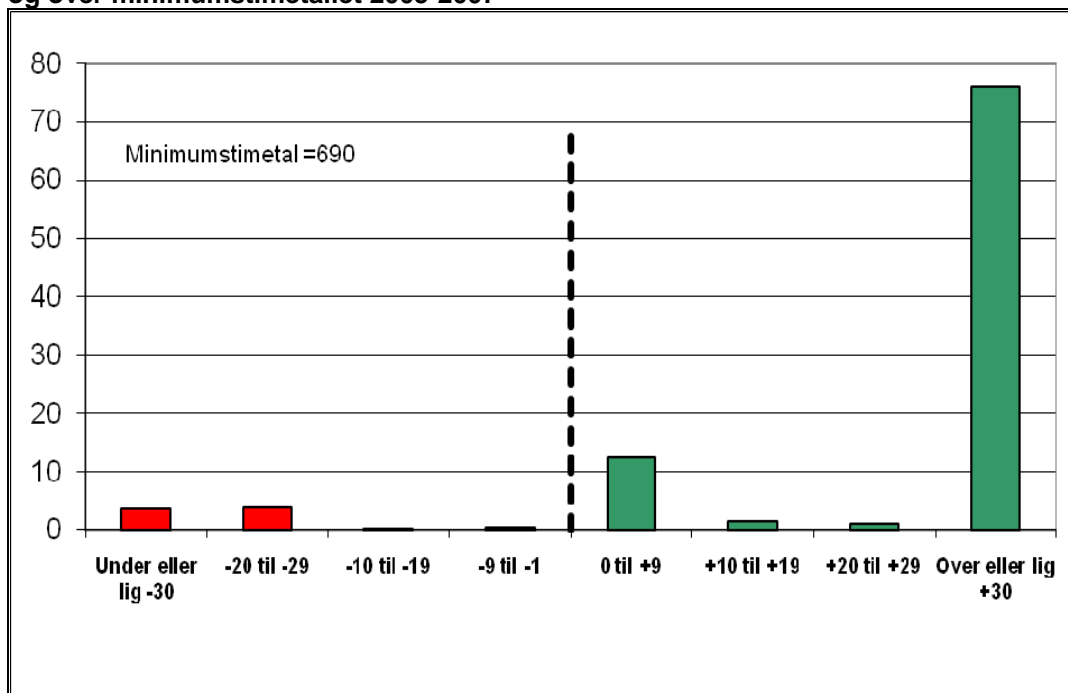
Figur 20. Undervisningstimer 1.-3. klasse, praktiske/musiske fag. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

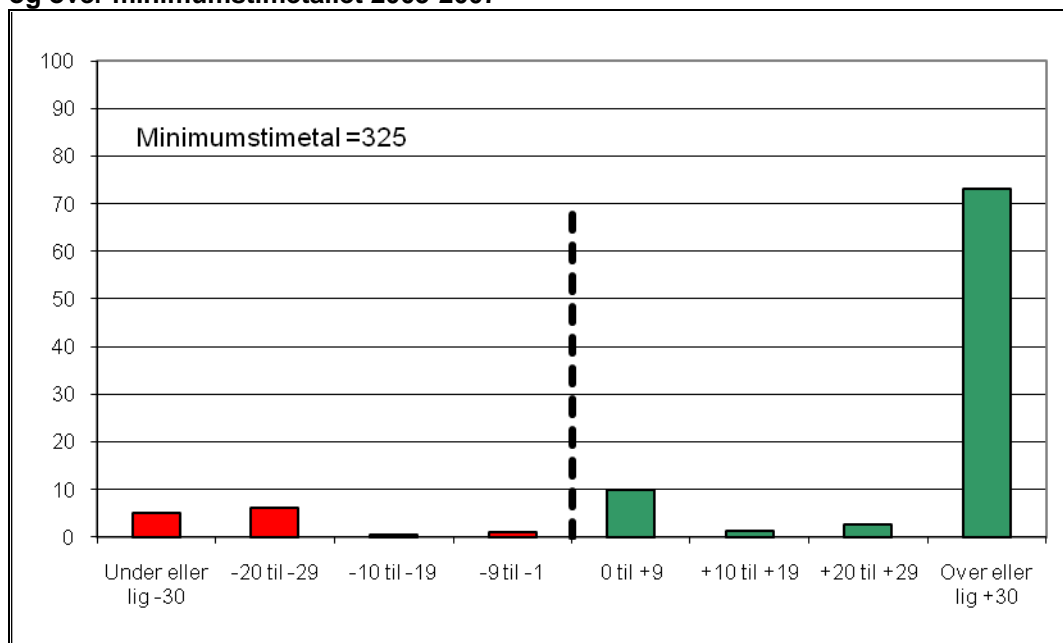
Figur 21. Undervisningstimer 4.-6. klasse, praktiske/musiske fag. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

Figur 22. Undervisningstimer 7.-9. klasse, praktiske/musiske fag. Pct. elever under og over minimumstimetallet 2005-2007

Note: Beregningen bygger på indberettede tal vedrørende planlagte undervisningstimer

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse på baggrund af institutionernes indberetninger

Undervisningstimerne for den enkelte skole og kommune kan findes her:

<http://statweb.uni-c.dk/uvmtimetallet/Default.aspx?kmd=999&periode=2005-2007>